

פרשת וישלח

ותצא דינה בת לאה אשר ילדה ליעקב לראות בבנות הארץ (לד, א)

נאמר בפרשתו: "ותצא דינה בת לאה אשר ילדה ליעקב לראות בבנות הארץ", ומפרש רש"י: "בת לאה - ולא בת יעקב, אלא על שם יציאתה נקראת בת לאה שאף היא יצאנית היתה שנאמר ותצא לאה לקראתו".

ונראה לומר, שכוונת רש"י, בזה שדינה נקראת כאן "בת לאה", שכשם שפשוט שיציאת לאה אל יעקב היתה דבר טוב (להולדת השבטים), כך היתה יציאת דינה כשלעצמה דבר רצוי.

והביאור בזה: רש"י כבר פירש קודם בפרשתנו את הפסוק "ויקח. . . ואת אחד עשר ילדיו" - "ודינה היכן היתה? נתנה בתיבה ונעל בפניה שלא יתן בה עשו עיניו ולכן נענש יעקב שמנעה מאחיו שמא תחזירנו למוטב ונפלה ביד שכם".

ולכאורה תמוה: היתכן שיעקב יעמיד את דינה בסכנה שעשו יקח אותה על הספק "שמא תחזירנו למוטב", ועוד יותר שבגלל פעולתו נענש יעקב בעונש קשה כזה "שנפלה ביד שכם"?

ולכן נראה לומר, אשר: א) מעלתה של דינה היתה גדולה כל כך, עד שהיה בכוחה להחזיר למוטב את עשו הרשע. ב) החזרת איש רשע למוטב יש בה מעלה גדולה מאוד, שהיה כדאי להכניס את דינה לזה, אפילו בספק "שמא תחזירנו למוטב".

ולפי זה יש לומר, שגם כאן כוונת רש"י שיציאת דינה, היא למעליותא, שכיון שהיה בכחה של דינה להחזיר למוטב אפילו את עשו הרשע, מובן שזה ש"ותצא דינה. . . לראות בבנות הארץ", לא היתה ח"ו יציאה של היפך הצניעות, אלא אדרבה, "לראות בבנות הארץ", כדי להחזיר למוטב.

וזהו מה שמדגיש רש"י "בת לאה ולא בת יעקב", כי ענין זה ירשה וקיבלה דינה מלאה, ואילו מצד יעקב, הרי להיפך, הוא הסתיר אותה מעשו ומנעה מפעולות מסוג זה, ועד שנענש על זה.

מקור: מקור